

Behov for bedre estimater af investeringerne

Ved offentliggørelsen af nationalregnskabet 7. november 2018 revideres investeringerne op med 9,4 mia. i 2015, 17,1 mia. i 2016 og 20,9 mia. kr. i 2017. Over tid har der ligeledes været en tendens til opjusteringer af investeringerne. Årsagerne til revisionerne har været forskellige, men tendensen betyder, at Danmarks Statistik mener, der er et behov for at kigge på kildegrundlag og estimationsmetoder for investeringerne for at identificere, om der kan foretages ændringer der nedbringer omfanget af revisioner.

Årsager til revisioner

Revisioner i investeringerne opstår af forskellige årsager, men kan groft inddeles i to kategorier:

- Rettelse af fejl
- Tilgængelighed af bedre og opdaterede kilder fra de tidligste til de endelige opgørelser

Rettelse af fejl i kildedata

Fejl i kildedata opdages ofte i f.m. beregning af endeligt år

I forbindelse med beregning af en endelig udgave af nationalregnskabet (3 år efter referenceåret) sker der en grundig sammenstilling af et stort antal datakilder.

Fejlen, der blev rettet ved denne offentliggørelse (7. november 2018), vedrører en kodningsfejl i opgørelsen af offentligt ejede virksomheders investeringer, som har betydet, at en række investeringer hidtil har været udeladt. Rettelsen af denne fejl har betydet betydelige opjusteringer i investeringerne.

Den grundige sammenstilling af data, der sker i f. m. beregningen af den endelige udgave af nationalregnskabet, kan afsløre fejl i kildedata. Fx er det tidligere blevet opdaget, at en enhed ikke var med i kildematerialet, og at den opregning, som blev foretaget for enheden, i markant grad undervurderede omfanget af enhedens investeringer. Denne fejl har ikke gjort sig gældende ved denne offentliggørelse (7. november 2018), men betød på det tidspunkt en opjustering af investeringerne ved at gå fra foreløbige til endelige tal.

Tilgængelighed af bedre og opdaterede kilder

Sen regnskabsstatistik

De fleste investeringstyper bestemmes ud fra regnskabsstatistik som det første gang er muligt at indarbejde i en foreløbig og overordnet form 2 år efter referenceåret. Indtil oplysninger fra regnskabsstatistikken bliver tilgængelige er investeringerne typisk baseret på et mere sparsomt kildegrundlag. Skift i kildegrundlag er en væsentlig årsag til revisioner i investeringerne. Da regnskabsstatistikken først bliver tilgængelig relativt sent, vil de deraf afledede revisioner i investeringerne også først ske relativt sent. Til sidst i dette dokument findes en tabel, der viser de væsentligste kilder ved de forskellige opgørelser af nationalregnskabet.

Produktfordelte omsætningstal for bygninger og anlæg

Tidligere har en betydelig del af investeringerne i erhvervsbygninger og boliger været estimeret med udgangspunkt i igangværende nybyggeri målt i kvadratmeter. Da indberetningerne til BBR af igangværende nybyggeri har været usystematisk mangelfuld i de første 1-1½ år efter påbegyndelsestidspunktet har revisioner i disse tal betydet revisioner i investeringerne i boliger og erhvervsbygninger. For at komme ud over dette problem har Danmarks Statistik fra og med publiceringen i november 2017 i stort omfang erstattet anvendelsen af kvadratmeter med produktfordelte omsætningstal for bygge- og anlægsvirksomhed. For boliger gælder dette både foreløbige og endelige år. For erhvervsbygninger gælder det kun foreløbige år, idet endelige år er baserede på regnskabsstatistik. I en overgangsperiode må der desværre forventes noget usikkerhed på anvendelsen af denne nye kilde.

Globalisering

Store virksomheder, som i stigende grad arbejder på tværs af grænser, medfører, at import og eksport af varer og tjenester har større betydning for beregningen af omfanget af investeringer samt bygge- og anlægsaktiviteten. Køb og salg af intellektuelle rettigheder til og fra udlandet kan ligeledes påvirke omfanget af investeringer. Der arbejdes på at produktfordelte og indarbejde disse strømme på et tidligere tidspunkt i de foreløbige investeringsopgørelser.

Bedre estimation af de foreløbige investeringer

Andre sammenlignelige landes praksis

Danmarks Statistik vil undersøge om beregningsmetoderne og kildegrundlaget for investeringer for foreløbige år kan forbedres. Dette påtænkes bl.a. at ske ved at studere andre sammenlignelige landes praksis for at identificere potentielle forbedringsmuligheder.

Indikator for offentlige selskabers investeringer

Til intern brug arbejdes der på at opstille en ”indikator” for offentligt ejede virksomheders investeringer, således at disse investeringer kan fanges tidligere og inden der foreligger regnskabsstatistik. Erfaringsmæssigt kan offentligt ejede virksomheders investeringer svinge, idet betydelige nye projekter kan opstartes. Målet er således at identificere disse nye investeringsprojekter tidligere.

Tabel: Oversigt over væsentligste kilder ved opgørelse af investeringer

Aktiv type	Værdi 2015 i løbende priser	Procent	2015 (Nyt endeligt år (E))	2016 (Første år efter nyt endeligt år (E+1))	2017 (Andet år efter nyt endeligt år (E+2))	2018 (Kvartaler i 3. år efter nyt endeligt år (E+3/KNR))
Boliger	81.792.857	20,2%	(1) Produktfordelt omsætningsstatistik, (2) udenrigshandel	Produktfordelt omsætningsstatistik	Produktfordelt omsætningsstatistik	Påbegyndt og afsluttet byggeri fra byggestatistik som grundlag for beregnede aktivitetskvadratmeter samt byggebeskæftigelse
Erhvervsbygninger og anlæg	101.971.554	25,2%	(1) Regnskabsstatistik, (2) offentlige virksomheder, (3) offentlige regnskaber	(1) Regnskabsstatistik, foreløbig indarbejdelse (2) offentligt ejede virksomheder, foreløbig indarbejdelse (3) offentlige regnskaber	Produktfordelt omsætningsstatistik	Påbegyndt og afsluttet byggeri fra byggestatistik som grundlag for beregnede aktivitetskvadratmeter samt byggebeskæftigelse

Transportmidler	48.073.740	11,9%	(1) Regnskabsstatistik, (2) offentlige virksomheder, (3) offentlige regnskaber, (4) Udenrigshandel, (5) bilregister	(1) Regnskabsstatistik, foreløbig indarbejdelse (2) offentlige regnskaber, (3) KNR fremskrivning	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Bilregister for køretøjer samt dansk forsyning beregnet vha. UH og Varestatistik
Maskiner og inventar mv.	71.121.770	17,6%	(1) Regnskabsstatistik, (2) offentlige virksomheder, (3) offentlige regnskaber	(1) Regnskabsstatistik, foreløbig indarbejdelse (2) offentlige virksomheder, foreløbig indarbejdelse (3) offentlige regnskaber	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Dansk forsyning beregnet vha. UH og Varestatistik
Stambesætninger	34.082	0,0%	Landbrugsstatistik	Fremskrivning af år E med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Beregnet ud fra kvæg- og svinetælling
F&U	56.520.159	14,0%	(1) Forskningsstatistik, (2) offentlige regnskaber, (3) Udenrigshandel	(1) Forskningsstatistik, (2) offentlige regnskaber, (3) Udenrigshandel	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Produktionsaktivitet i udvalgte forskningstunge brancher
Software	36.624.444	9,1%	1) Lønomsætninger for visse DISCO grupper, 2) Regnskabsstatistik, 3) Produktfordelt IT statistik	(1) offentlige regnskaber, (2) Fremskrivning (KNR)	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Momsomsætning i softwarebranche
Øvrige intellektuelle rettigheder	8.090.920	2,0%	1) Energistyrelsen, 2) regnskaber for Copydan og Koda	Fremskrivning af år E med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	Fremskrivning af år E+1 med tal fra kvartalsvis nationalregnskab (KNR)	1) Udvikling i råstof-indvinding af olie, 2) Momsomsætning i detailhandel med bøger